

- подання дорадчою службою заяви про виключення з Реєстру дорадчих служб та анулювання сертифікату;
- наявності відомостей про припинення діяльності юридичної особи, як дорадчої служби;
- неподання, у встановлений строк, інформації про зміни, внесені до документів, які додаються до заяви про внесення до Реєстру дорадчих служб та одержання сертифікату.

Сільськогосподарська дорадча служба, сільськогосподарський дорадник і сільськогосподарський експерт-дорадник, рішення Міністерства аграрної політики та продовольства України про відмову у внесенні до Реєстру дорадчих служб та видачі сертифікату, призупиненні дії сертифікату, виключення з Реєстру дорадчих служб та анулювання сертифіката можуть оскаржити до суду.

Отже, з метою посилення вимог до діяльності сільськогосподарської дорадчої служби, вважаємо, щоб Міністерство аграрної політики та продовольства України разом з Міністерством праці та соціальної політики України затвердило кваліфікаційні характеристики сільськогосподарського дорадника і сільськогосподарського експерта-дорадника, передбачивши в них конкретні кваліфікаційні вимоги.

Використані джерела:

1. Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001–2004 років: Закон України // ВВРУ. – 2001. – № 11. – Ст. 52.
2. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність: Закон України від 17.06.2004 року № 1807-ІУ // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 38 (17.09.2004). – Ст. 470.
3. Про Міністерство аграрної політики та продовольства України: Указ Президента України від 23.04.2011 р., № 500/2011 // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 189. – 19 трав. – С. 12–15.

Уркевич Віталій Юрійович,

*професор кафедри земельного та аграрного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
доктор юридичних наук, професор*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ АГРАРНО-ПРАВОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Навчальний план Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого передбачає обов'язкове опанування студентами, що навчаються за освітнім ступенем «Бакалавр», навчальної дисципліни «Аграрне право». Зупинимось на окремих моментах викладання аграрно-правових навчальних дисциплін у вищих навчальних закладах юридичного профілю.

Для майбутніх бакалаврів навчальний курс «Аграрне право» викладається в університеті на 4-му курсі навчання протягом 7-го семестру в обсязі 108 годин. З них 40 годин відведено на лекційний курс, 24 години – на практичні заняття, а решта – на самостійну та індивідуальну роботу студентів.

Весь навчальний матеріал дисципліни розподілений на три модулі, що включають такі теми: «Предмет і система аграрного права», «Джерела (форми) аграрного права», «Аграрні правовідносини», «Державно-правове регулювання сільського господарства в Україні», «Суб'єкти аграрного права», «Фізичні особи як учасники аграрних правовідносин», «Правове становище державного (комунального) сільськогосподарського підприємства», «Правове становище фермерського господарства», «Правове становище сільськогосподарського кооперативу», «Правове регулювання ведення особистого селянського господарства», «Правове регулювання виробничо-господарської діяльності аграрних товаровиробників», «Правове регулювання виробництва якісної та безпечної сільськогосподарської продукції», «Правове регулювання використання майна сільськогосподарськими підприємствами»,

«Правове регулювання відносин з організації, дисципліни, оплати та охорони праці в сільськогосподарських підприємствах», «Правове регулювання здійснення аграрними товаровиробниками окремих видів сільськогосподарської діяльності». По кожній з цих тем заплановано проведення однієї лекції в обсязі 2 академічні години, а по окремих, найбільш складних та об'ємних – по 2 лекції (4 години). На практичні заняття виносяться найбільш складні для опанування студентами теми.

Під час підготовки до лекцій з аграрного права викладач має бути не лише обізнаним у наукових концепціях щодо тієї чи іншої проблеми, а й перевірити чинну редакцію відповідного нормативно-правового акту (зважаючи на часті зміни в аграрному законодавстві), а також опанувати фактичний стан розвитку суспільних аграрних відносин (приміром, скористатися статистичними даними щодо обсягів виробництва тієї чи іншої сільськогосподарської продукції, кількості зареєстрованих суб'єктів аграрного господарювання, наявних протозастосовних проблем та ін.). Потреба в цьому обумовлена необхідністю наочної ілюстрації студентам особливостей правового регулювання відповідного виду аграрних відносин.

При читанні лекційного матеріалу слід зважати й на рівень підготовленості слухачів. Як правило, студенти 4-го курсу навчання мають ще недостатньо розвинені навички комплексного підходу до розглядуваних правових явищ, їм інколи складно поєднати знання, отримані під час вивчення інших навчальних дисциплін (теоретичних та галузевих), з новим матеріалом й екстраполювати їх на правове регулювання аграрних відносин. Більше того, лектор має, зважаючи на комплексний характер предмету правового регулювання аграрного права й доволі складне законодавче унормування аграрних відносин, акцентувати окрему увагу на ключових та складних моментах, пояснювати їх зрозумілою мовою, ілюструючи відповідними прикладами.

Якщо для студентів, що навчаються за освітнім ступенем «бакалавр», викладається дисципліна «Аграрне право», то для майбутніх магістрів, освітній ступінь якими здобувається вже на другому рівні вищої освіти, мають пропонуватися проблемні спеціальні навчальні курси з аграрно-правової тематики. Тут передусім слід зазначити про необхідність опанування ними питань правового регулювання продовольчої безпеки, сталого розвитку сільських територій. Зважаючи на укладення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС на перший план виходить підготовка майбутніх бакалаврів з питань правового забезпечення Спільної аграрної політики ЄС, правового регулювання виробництва сільськогосподарської продукції, її переробки та реалізації в ЄС та СОТ, адаптації національного аграрного законодавства до положень права ЄС та СОТ. Звісно, відповідні спеціальні навчальні магістерські курси аграрно-правового спрямування мають будуватися з урахуванням змісту основної навчальної дисципліни «Аграрне право».

З викладеного можна підсумувати, що аграрно-правові навчальні дисципліни мають бути невід'ємною складовою навчального плану вищого навчального закладу юридичного профілю.

Федорович Володимир Іванович,

*доцент кафедри трудового, аграрного й екологічного права
Львівського національного університету імені Івана Франка,
кандидат юридичних наук, доцент*

НАБУТТЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Основні засади сучасної структури земельної власності в Україні закладені в Конституції України, яка виходить із загальносвітового досвіду її поділу на публічну та приватну. Публічна власність служить інтересам суспільства, держави, територіальних